

Životopis paní Jany Stehlíkové

Paní Stehlíková se narodila roku 1935 v Horních Počernicích, tehdy ještě vesnici na okraji Prahy. Její rodiče spolu nežili, a proto ji od 3 let vychovávala babička. S maminkou se Jana viděla jednou za 14 dnů, a to proto, že maminka měla obchod s módou.

V roce 1941 začala Jana chodit do školy. Protože byla válka, první vysvědčení bylo napsané v němčině. Jako malá holčička měla zážitek, když dědeček budoval na zahradě provizorní protiletický kryt. Dědeček ani Jana kryt nakonec nepotřebovali, zato vzdálení příbuzní zažili spojenecké bombardování na Vinohradech.

„Babička mého bratrance, ta zažila nálet a bombardování na Vinohradech těsně před koncem války. Pamatuji si, že jsem se toho také zúčastnila, tam se lidi doslova hrabali v troskách. Víím, že jsme vyhrabali budík a jenom nějaké nádobí.“

Dále paní Stehlíková vzpomíná na roky druhé světové války jako na období bídy a nedostatku. Její babičce se ale dařilo získávat na venkově pomocí výměny nedostatkové suroviny.

„Moje babička vždycky navštívila nějaké na vesnici, na venkově, sedláky, ti přece jenom chleba, mouku, máslo za něco vyměnili. Tak si vzpomínám, že pak jsem neměla mrkací panenku, protože babička ji vyměnila nevím za co. Babička neměla kožich, protože ho taky vyměnila, neměli jsme prošívané deky.“

DEUTSCHES REICH. — NĚMECKÁ ŘÍŠE.
PROTEKTORAT BÖHMEN UND MÄHREN. — PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA.

Land Böhmen Politischer Bezirk Prag-Land
Země Čechy Politický okres Praga-venkov
2. klassige Volksschule mit tschechischer Unterrichtssprache
2. třídní obecná škola s českým jazykem vyučovacím
in Ober-Bohemische
v Städt. Cochemmisch

Schuljahr 1941/42. Zahl
Školní rok Císlo 25

Schulnachricht. — Školní zpráva.

Jana Stehlíková
Volkszugehörigkeit tschechische Staatsangehörigkeit Protektorat B. u. M.
národnosti česke státní příslušnosti protektorat C. a M.
geboren am 9. August 1935 in Prag M.
narozena dne 9. srpna v Prag
polit. Bezirk — Religion, náboženství, —
politický okres — böhmisch-mährische
überhaupt in die Schule eingetreten in Ober-Bohemische am 1. September 1941
začala chodit do školy vůbec v Städt. Cochemmisch dne 1. září
hier am 1. September 1941 und erhielt in der 5. Klasse
do zdejší školy dne 1. září a dostala v 5. třídě
Abteilung (1 aufsteigender Jahrgang) folgende Noten:
oddělení (1 postupný ročník) tyto známky:

Halbjahr	Pololetí	I.	II.
Verbindliche Gegenstände: — Povinné předměty:			
Deutsch			
Německý jazyk			
Religion			
Náboženství			
Tschechisch	auf der Unterstufe:	Lesen	
	na nižším stupni:	Čtení	
Cesky jazyk	auf der Mittel- und Oberstufe:	Schreiben u. Sprechübungen	
	na středním a vyšším stupni	Psaní a cvičení řeči	
Elementarunterricht			
Prvouka			
Reale Fächer:	Heimatkunde		
	Vlastivěda		
	Erdkunde		
	Zeměpis		
	Geschichte		
	Dějepis		
Věcné nauky:	Naturgeschichte		
	Přírodopis		
	Naturlehre		
Přírodopis			
Rechnen und Raumlehre			
Počty s naukou o tvarech měřických			
Zeichnen			
Kreslení			
Schreiben			
Psaní			
Knabenhandarbeiten			
Chlapecké ruční práce			
Weibliche Handarbeiten			
Dívčí ruční práce s naukou o domácím hospodářství			
Gesang (musikalische Erziehung)			
Zpěv (hudební výchova)			
Leibeserziehung			
Tělesná výchova			

výslovně vyřazen

111-07. — Schulverlagsanst. Alle Rechte vorbehalten.
N. Školní nákl. 1942 2. 24

Jany dědeček doma potají poslouchal rozhlasové vysílání z Anglie, jehož poslech byl zakázaný.

„Dědeček poslouchal cizí rozhlas a já měla úkol, že jsem chodila po ulici a musela jsem se dívat, jestli někdo nejde. Měla jsem si házet míčem u domu a zazvonit, pokud by někdo šel.“

Po válce chtěla nastoupit na gymnázium, což se jí podařilo a v roce 1946 nastoupila do primy na Reálném gymnáziu v Praze.

Po komunistickém uchopení moci v únoru 1948 začaly postupně mizet z učebnic zmínky o tom, že prezidentem ČSR byl Edvard Beneš nebo že Československo na konci války osvobodila americká armáda. Ministr školství Zdeněk Nejedlý zrušil primy až tercie víceletých gymnázií a Jana tak musela nastoupit do 3. ročníku devítileté školy 2. stupně. Zde se poprvé seznámila s pojmem pionýr.

„Protože šuškal se mezi dětmi, že kdo vstoupí do pionýra, bude mít potom lepší možnosti jít studovat. Protože jsme věděli, že studovat mají přednost jenom ty děti, jejichž rodiče jsou členy KSČ nebo jsou to výborní pracovníci a nestačilo, aby dítě mělo samé jedničky, protože pokud nemělo dítě původ, tak se nedostalo studovat.“

Ve 14 letech se paní Stehlíková přestěhovala k mamince do Čelákovic. Jana chtěla jít studovat, a proto vstoupila do pionýra. Jelikož skaut a sokol byly zrušené, Janu a její kamarádky naplňovala četba Foglarovek a založili si čtenářský Foglarův klub.

V 50. letech se paní Stehlíková hlásila na pedagogické gymnázium pro vzdělání učitelů základních národních škol. Bohužel měla problém s kádrovým profilem a špatným rodinným původem. Nakonec Jana udělala přijímací testy a dostala se až k pohovorové komisi. Během pohovoru byla Jana dotazována na svůj původ a současně na postoj její maminky ke státnímu zřízení.

„A jeden z těch soudruhů: „No a jestli taky maminka má nějakou červenou knížku?“ No to už jsem věděla, že je zle, ale řekla jsem: „Ano, my máme, maminka má dokonce...“,“ ted’ jsem honem počítala, jedna je málo, tři je moc. Řekla jsem: „Dvě knížky červené máme.“ A pán povídá: „No dobře,“

chtěl vědět, jestli maminka má legitimaci ROH nebo stranickou legitimaci. No ale já jsem plácla, že doma určitě červenou knížku máme, ale myslela jsem tím knížky červené knihovny.“

Snad i na základě této vtipné záměny byla paní Stehlíková přijata. Během studií bydlely studentky na internátě, který byl umístěn do tělocvičny. Poté přestoupila do pedagogické školy v Praze. Kvůli potížím se zrakem ve 4. ročníku ze školy odešla. V roce 1953 Jana narazila na inzerát na pedagogickou vedoucí na dětském táboře. Od roku 1960 pak Jana nastupuje do školy jako učitelka.

„První co bylo, tak jsem si říkala, teď dostanu tu svoji třídu. Já jelikož jsem dostala třídu první. Od první že povedu ty děti do 5. třídy. A já jsem si říkala, že první třídy se vždy svěřují těm nejlepším kantorům, těm nejzkušenějším a vyšlo to nějak na mě.“

Vůbec první věcí, kterou musela paní Stehlíková prvňáčky naučit, bylo oslovení soudružko učitelko, protože značná část dětí nepřicházela z mateřských školek, ale ze svých domovů. Navzdory všem počátečním potížím se se svou první třídou setkává paní Stehlíková dodnes.

Jak už to v učitelském povolání chodí, paní učitelka Stehlíková musela podstoupit hospitace od paní ředitelky. Bohužel, paní ředitelce se nelíbil styl vyučování, který paní Stehlíková praktikovala, a tak musela paní Stehlíková chodit na hospitaci k nějaké vyhlášené soudružce učitelce.

V roce 1963 se paní Stehlíková vdala a spolu se svým mužem se vydala poprvé do zahraničí. Jeli ke svým známým do Varšavy a paní Stehlíková poté na západ do Tunisu. O Vánocích se vydali za tetou jejího manžela do Francie. Ve Francii se poprvé setkali s metrem, alobalem a pomfrity.

„Tak jsem se domnívala, že si vezme nějaké kastrůlky a skočí do vedlejší restaurace a přinese oběd. A ona se vrátila asi za 15 minut s takovým stříbrným balíčkem. No a když to rozbalila, tak tam bylo kuře a my jsme se prvně seznámili s alobalem.“

Když poté šli nakupovat do samoobsluhy, kterou také nikdy předtím neviděli, poznali, že řeči o nedostatku jídla na západě byly mýtus.

„Takže ty řeči o tom, že na západě mohou matky koupit dětem jenom jeden banán, tak to byly úplný kecy, protože ten jeden banán, ony je matky mohly koupit kdykoliv a kdekoliv.“

Bohužel však paní Stehlíková během pobytu ve Francii dostala chřipku, neboť tehdy nebylo zvykem, aby ženy nosily kalhoty. Musela se tedy nechat vyšetřit a dostat potvrzení od doktora, že je nemocná, a že se její návrat domů zpozdí.

Kvůli tomu měla Jana, když se vrátili, problémy ve škole, jelikož už vyvstala možnost, že emigrovala. Paní Stehlíková doučila a nastal rok 1968.

Jana si vyjednala u tety, že přijede na rok do Paříže a že bude chodit do školy pro cizince. Něco uměla, ale chtěla se opravdu zdokonalit.

CC 2 709 770		Situation de famille: célibataire , marié, XXXXXXX (1)	
NOM SLUKOVA		Date d'entrée en France 18 AOUT 1968	
Prénoms JANA		Durée du séjour ininterrompu	
Né le 9 AOUT 1935		CARTE VALABLE	
à PRAGUE		du 18 AOUT 1968 au 17 AOUT 1969	
Nationalité TCHÉCOSLOVAQUE		VALIDITÉ TERRITORIALE	
Profession 179 RUE D'ARGENTEUIL			
Adresse 92 ASNIERES			
Signature du Titulaire.		Délivré le 22 AOUT 1968	
		Par 	
		EXONÉRATION DE TIMBRE LOI 254 du 15 mai 1963	
		(1) Rayer les mentions inutiles	

Jednou šla Jana po ulici a uviděla nadpis v novinách: Okupaci on the Prague.

„Co ti už ani nevědí, co by tady napsali ti kapitalisti o Československu, co se to děje? No, neměla jsem ani ponětí, že nás 21. srpna 1968 Rusové obsadili.“

Rok 1968 tedy naše pamětnice prožila v Paříži bez jakýchkoli potíží, a aby začala vydělávat peníze, začala dělat dívku na hlídání.

Paní Stehlíková stále čekala na nějaký dopis, na zprávu o tom, co se děje v Československu, neměla televizi ani rozhlas a byla odkázaná jenom na noviny a v těch bylo vždy jen pár větiček. Naše pamětnice dostala zprávu někdy po Mikuláši od manžela.

„Psalo se tam něco jako: Chci se rozvést okamžitě, jde to i na dálku. Nevracej se, našel jsem si jinou ženu, naše manželství považuji za skončené. No tohle když dostane člověk bez možnosti kamarádství a domluvy, tak to je hrozný“

Jana z toho byla velice špatná, vrátila se zpět do Prahy v únoru 1969. To byla její poslední cesta na západ. Někaký čas byla Jana nezaměstnaná, ale v září nastoupila na jazykovou školu opět do Ostrovní ulice. Následoval rozvod a vypořádání majetku. Ale paní Stehlíková nezůstala sama. A v roce 1973 se vdala podruhé a v roce 1974 se jí narodil první syn. Jana už byla 39letá matka a v porodnici byla takovou raritou. Ale za dva roky porodila ještě druhého syna. I podruhé se na ni chodili dívat lidi jako na starou matku.

Roku 1988 už byly velké demonstrace na Václavském náměstí. 17. listopadu 1989 bylo na Albertově shromáždění k uctění 50 let od uzavření vysokých škol a uctění Jana opletala. Této demonstrace se zúčastnil Janin nevlastní syn s jeho manželkou.

Pak se začalo zakládat Občanské fórum. Manžel Jany Stehlíkové se stal jeho členem a jezdil informovat lidi po venkově o tom, co se děje v Praze.

Jana v 56 letech šla do důchodu a s manželem se v roce 1997 přestěhovali do Batelova. V roce 2003 její manžel zemřel a v roce 2008 se žení její syn Martin.

Paní Stehlíková začala psát knížky na psacím stroji, prý aby se sama doma nezbláznila. Pak se naučila psát na starém počítači. V té době napsala paní Stehlíková svou první knížku s názvem: *Kuchařka pro mou snachu*.

Jana také napsala knížku o její kočce, kterou měla: *Naše kočka Čičina*, v této knížce jsou obrázky ze školy, které malovaly děti. A v roce 2011 vyšla Janina první pohádková čítanka známých pohádek od Boženy Němcové a Jaromíra Erbena.

„Tak já jsem vymyslela a zdramatizovala známé pohádky od Jaromíra Erbena a Boženy Němcové, kde při čtení mohla paní učitelka každému rozdat roli, kdo bude číst.“

Paní Stehlíková ještě napsala knížku: Kočka a Já, a knížku s názvem: Pořád jsem ta holka k ničemu.

Jana v květnu 2019 prodělala operaci karcinomu v tlustém střevu, odešla, jak se říká na druhý břeh, ale nakonec vše dobře dopadlo.

„Já jsem tady, takže ti nahoře mě nechtěli ti dole mi ani neotevřeli, takže stvořitel usoudil, že mám ještě něco udělat něco vytvořit.“

Příště bude Jana slavit pětaosmdesátiny.

„Říkáme si s kočkou, která kterou přežije.“

Životní motto: Ničemu se nepoddávat a spoléhat jen na sebe.

